

Program
ŠVAJČIARSKO – SLOVENSKEJ
spolupráce

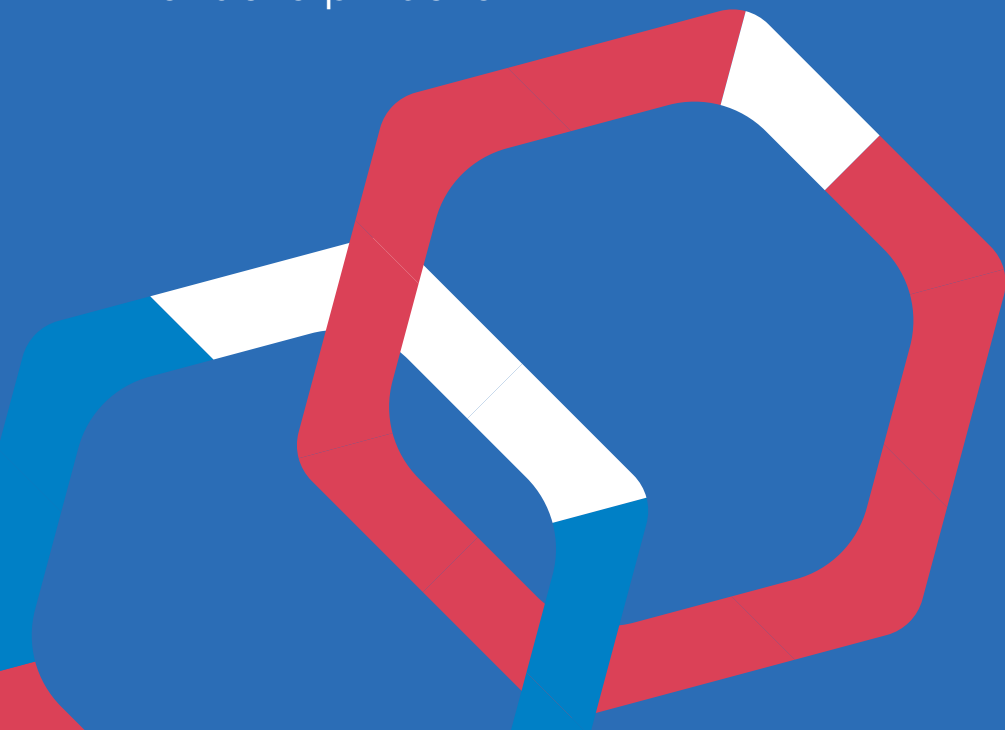

SIOV

Štátny inštitút
odborného
vzdelávania

ZAPOJENIE ZAMESTNÁVATEĽA DO ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY

Praktická príručka

Držíte v ruke príručku, ktorá je určená **Vám, zamestnávateľom**, najmä malým a stredným podnikateľom (MSP) a živnostníkom, **otvoreným spolupráci so školami v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP)**.

Jej cieľom je zorientovať Vás v systéme OVP, poskytnúť Vám základné informácie pre správne rozhodnutie a efektívnu spoluprácu.

Táto príručka vznikla v rámci projektu „Zlepšenie kvality a atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy (OVP) v súlade s potrebami trhu práce“. Projekt je súčasťou Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce.

Vytvoril Štátny inštitút odborného vzdelávania (pracovný tím projektu) v roku 2025.
Jej elektronickú verziu nájdete na stránke projektu: www.cestaprofika.sk

PREČO?

Prečo sa zapojiť do spolupráce so školou?

Zapojením sa do OVP **investujete do budúcnosti a stability** Vášho podniku a tým aj do rozvoja sektora, v ktorom pôsobíte.

Čo získate:

Oblasť	Prínos pre Vašu firmu
Reputácia	Zvyšujete si prestíž a pozitívny imidž u partnerov i verejnosti.
Náklady	Žiak počas praxe u Vás môže vykonávať produktívnu prácu , pričom odmena za ňu je nižšia, ako u reálneho zamestnanca (50% až 100% hodinovej minimálnej mzdy).
Kvalifikácia	Prípravujete si budúcich zamestnancov priamo na Vašich výrobných zariadeniach a technológiách. Takto pripravení absolventi rýchlejšie dosiahnu plný pracovný výkon.
Stabilita	Absolventi sú lojálnejší a majú nižšiu tendenciu meniť zamestnanie, čím šetríte náklady na hľadanie a zaškoľovanie nových zamestnancov.
Vplyv	Máte vplyv na obsah odborného vzdelávania . Či už pri tvorbe školského vzdelávacieho programu alebo poskytovaním školení pre pedagógov a žiakov. Tým vzdelávanie prispôsobujete požiadavkám trhu práce.
Finančný príspevok	MSP zapojení do systému duálneho vzdelávania majú pri poskytovaní praxe žiakom nárok na štátny príspevok vo výške viac ako 1 000 € na žiaka ročne.
Dane	Nárok na zníženie základu dane až o 3 200 € ročne na jedného žiaka (pri zapojení sa do duálneho systému vzdelávania).
Rozvoj zručností	Zaradením žiaka do reálneho pracovného prostredia podporujete rozvoj jeho tzv. mäkkých zručností potrebných pre dnešnú dobu (práca v tíme, riešenie problémov, kritické myslenie a pod.) efektívnejšie, ako v škole.

Aké sú spôsoby zapojenia sa do spolupráce so strednou odbornou školou?

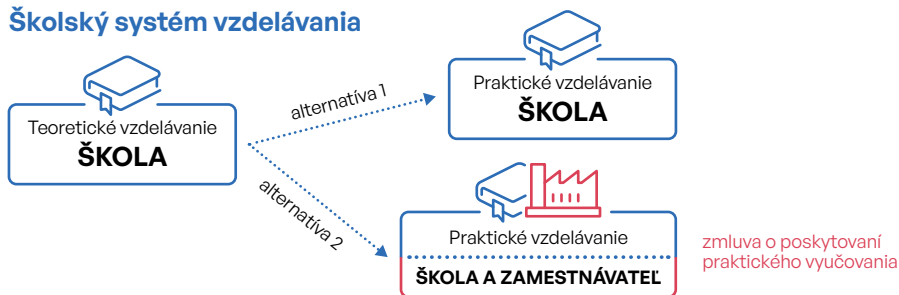
01 Poskytovanie praxe žiakom priamo u zamestnávateľa

Rozlišujeme dva základné systémy, ktoré umožňujú žiakom získať praktické zručnosti u Vás na pracovisku: Systém školského vzdelávania (SŠV) a Systém duálneho vzdelávania (SDV)

Rozdiel medzi systémom školského a duálneho vzdelávania:

Oblasť	Systém školského vzdelávania	Systém duálneho vzdelávania
Zodpovednosť	Za teoretické aj praktické vyučovanie zodpovedá škola.	Škola zodpovedá za teoretické vyučovanie a zamestnávateľ za praktické vyučovanie.
Právny základ	Zmluva o poskytovaní praktického vyučovania (škola + zamestnávateľ).	Zmluva o duálnom vzdelávaní (škola + zamestnávateľ) a Učebná zmluva (žiak + zamestnávateľ).
Zapojenie žiaka	Žiak je Vám pridelený školou ; nemáte s ním zmluvný vzťah.	O výbere žiaka rozhodujete vy , máte s ním uzatvorenú učebnú zmluvu.
Rozsah praxe u zamestnávateľa	Prax u zamestnávateľa prebieha najčastejšie v posledných ročníkoch.	Prax u zamestnávateľa prebieha spravidla už od 1. ročníka a musí tvoriť minimálne 50 % z celkového rozsahu praktického vyučovania.
Overenie spôsobilosti	Nie je potrebný formálny proces overenia spôsobilosti.	Spôsobilosť zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v konkrétnom odbore overuje stavovská organizácia.
Finančné výhody	Nemáte nárok na štátny príspevok ani na daňový bonus.	Máte nárok na štátny príspevok aj daňový bonus.

Školský systém vzdelávania

Systém duálneho vzdelávania

02 Zvýšenie odbornej úrovne pedagógov a kvality výučby

- » Poskytnite učiteľom odborných predmetov a majstrom odbornej výchovy (MOV) **odborné stáže a inováčné školenia** vo Vašej firme, aby sa oboznámili s novými technológiami, inováciami a trendami vo Vašom sektore.
- » Váš **odborník z praxe môže pôsobiť na škole** ako učiteľ odborných predmetov alebo MOV. Ak odučí do 10 hodín týždenne, nemusí mať pedagogické vzdelanie. Ak už nemôže vykonávať prácu, v ktorej je odborník, napr. zo zdravotných dôvodov, môže ísť odovzdávať svoje skúsenosti mladým do školy alebo pôsobiť ako inštruktor na praxi vo firme. S pedagogickými kompetenciami mu pomôže škola.
- » **Zapojte pedagógov do výrobnjej činnosti** počas školských prázdnin (napr. na dohodu o vykonaní práce).

03 Ďalšie formy spolupráce

- » Organizujte **exkurzie a brigády** pre žiakov základných a stredných škôl u Vás, aby ste zvýšili povedomie o vašom odbore a o Vašej firme. Ponúknite im „ochutnávku remesla“.
- » Účasť na **Dňoch otvorených dverí** v školách – budte pri tom, keď sa prídu žiaci a rodičia zaujímať o štúdium, zaujímajte sa vy o nich a motivujte ich vzdelávať sa pre Vás.
- » Spoluúčasť na **odborných súťažiach** organizovaných školou alebo profesijnou organizáciou.
- » Poskytnutie **materiálového alebo technického vybavenia** školám.

DUÁL V SKRATKE

Systém duálneho vzdelávania (SDV) je **spojenie praktického vyučovania (PV) u zamestnávateľa** s teoretickým vyučovaním (TV) v SOŠ. Je to overený model vzdelávania, ktorý prináša výhody firme, žiakovi aj škole.

Princíp fungovania SDV

Zamestnávateľ zodpovedá za praktickú prípravu, zatiaľ čo škola zabezpečuje teoretické vyučovanie a koordinuje vzdelávanie. Kľúčové zmluvné vzťahy sú medzi:

- » **Zamestnávateľom a SOŠ** » Zmluva o duálnom vzdelávaní
- » **Zamestnávateľom a Žiakom** » Učebná zmluva

Schéma systému duálneho vzdelávania:

Čo poskytuje zamestnávateľ žiakovi v SDV

Povinne:

Osobné ochranné pracovné prostriedky

Stravovanie počas praktického vyučovania

Odmena za produktívnu prácu

Odborné vedenie žiaka počas praktického vyučovania

Posúdenie zdravotnej a psychologickej spôsobilosti žiaka
(ak sa vyžaduje pre výkon PV)

Dobrovoľne:

Podnikové štipendium

Príspevok na ubytovanie v školskom internáte

Príspevok na dopravu

Často kladené otázky

Otázka	Vysvetlenie a riešenie
Administratívna náročnosť?	Hoci sú s SDV spojené viaceré administratívne úkony, môžete očakávať administratívnu a metodickú pomoc od škôl aj stavovských organizácií.
Nedostatok vlastných kapacít?	Ak nemáte dost personálu alebo čas na administráciu, zväzte pomoc cez Agentúrny systém duálneho vzdelávania.
Odchod žiaka po ukončení štúdia?	Absolventi, do ktorých ste investovali 3-4 roky, sú cenní. So žiakom môžete preto uzatvoriť Zmluvu o budúcej pracovnej zmluve s dohodnutou dobou zotrvania v práci u Vás (max 3 roky).
Práca mladistvých (< 18 r.)?	Ak nemôžete vpustiť žiaka do rizikovej prevádzky, je možné využiť „Duálne vzdelávanie 18+“ (pre absolventov s maturitou alebo dospelých).
Nesúlad teórie a praxe?	Ak teoretická výučba nezodpovedá pokroku a inováciám vo Vašom sektore, vstupom do SDV si zabezpečíte vplyv na obsah školského vzdelávacieho programu.

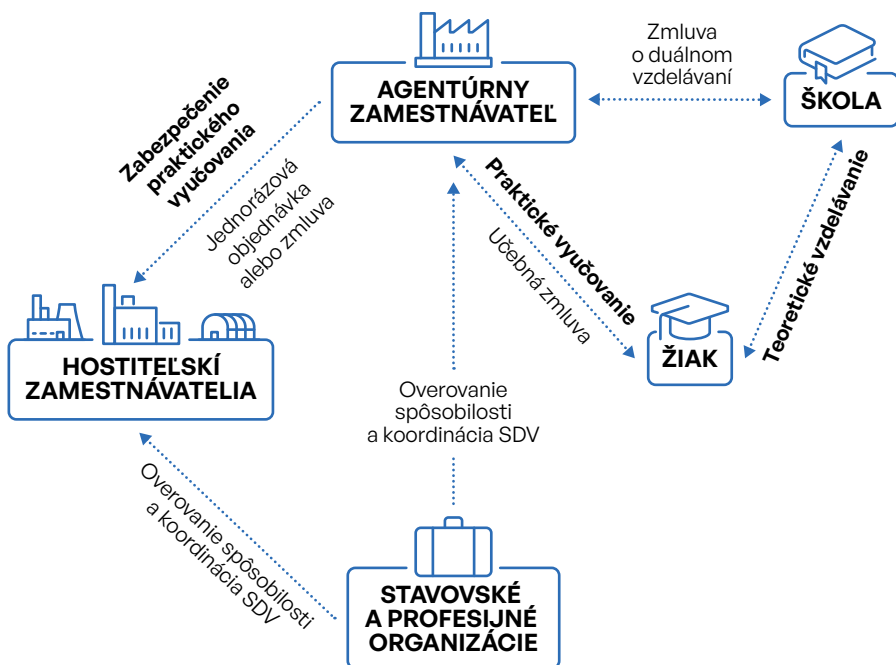

Agentúrny systém duálneho vzdelávania

Je to špecifická forma SDV určená pre malých a stredných podnikateľov. Pomáha, ak nemáte dostatok zdrojov alebo kapacitu na zvládnutie celej administrácie SDV.

- » **Ako to funguje:** Na systéme sa podieľa **Agentúrny zamestnávateľ** a **Hostiteľský zamestnávateľ**, ktorým ste Vy.
- » **Vaša úloha:** Sústreďte sa **výlučne na poskytovanie praktického vyučovania**. Musíte mať Osvedčenie o spôsobilosti pre poskytovanie PV v SDV.
- » **Úloha Agentúry:** preberá väčšinu **administratívnej záťaže** (nábor žiakov, uzatváranie zmlúv, komunikáciu so školou, zabezpečenie finančného a hmotného zabezpečenia žiakov, prípravu inštruktorov).
- » **Benefit:** Ak neviete zvládnuť byrokraciu a nábor sami, agentúra Vám pomôže efektívne získať kvalifikovanú silu.

Schéma agentúrneho duálneho vzdelávania:

S KÝM?

Kto sú partneri pre OVP?

Stavovské a profesijné organizácie (SaPO)

SaPO hrajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní kvality OVP, pomôžu Vám s výberom vhodného odboru pre potreby Vašej firmy, poradia vhodnú školu pre odbor.

- » Poskytujú **metodické usmernenie** a koordinujú SDV.
- » **Overujú spôsobilosť** zamestnávateľa poskytovať PV a vydávajú o tom Osvedčenie.
- » **Vyjadrujú sa k ŠKVP** a delegujú zástupcov do skúšobných komisií.

Oblasť	Príslušná SaPO* (Príklady)
Stavebníctvo	Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
Poľnohospodárstvo, potravinárstvo	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
Priemysel, obchod	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD) a Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
Remeslá, živnosti	Slovenská živnostenská komora (SŽK)

*vecnú pôsobnosť SaPO k jednotlivým skupinám odborov vzdelávania určuje vyhláška Ministerstva školstva č. 217/2025 Z.z.

Stredné odborné školy

Ak máte vo vašom okolí školu, s ktorou chcete spolupracovať, oslovte ju. Dobrá škola Vám pomôže s výberom vhodného odboru, ale aj so základnou administratívou. Škola je Vaším primárnym partnerom pri náboře žiakov.

Regionálni pracovníci ŠIOV

Regionálne centrá Štátneho inštitútu odborného vzdelávania (ŠIOV) poskytujú metodickú podporu a informácie zamestnávateľom pri vstupe do OVP. Tieto centrá Vám pomôžu s prvotnou orientáciou a kontaktom na príslušnú SaPO alebo školu. Zoznam regionálnych pracovníkov ŠIOV nájdete na www.siov.sk/kontakt/.

Samosprávne kraje - odbory školstva

Ako zriaďovatelia stredných odborných škôl podporujú ich spoluprácu so zamestnávateľmi v oblasti OVP.

CHCEM ZAČAŤ

Aké sú prvé kroky?

- 01 Definujte si potrebu:** Ktoré povolania sú pre Vás kľúčové a koľko žiakov ročne by ste vedeli prijať?
- 02 Kontaktujte partnerov:** Obráťte sa na príslušnú SaPO s vecnou pôsobnosťou k Vášmu odboru alebo na regionálne centrum ŠIOV. Tieto organizácie Vám poskytnú metodickú podporu a sprevádzanie procesom zapojenia.
- 03 Nájdite školu:** Vyberte si SOŠ, s ktorou by ste chceli spolupracovať.
- 04 Zvážte SDV:** Ak máte obavy z administrácie a personálu, informujte sa o Agentúrnom systéme duálneho vzdelávania.
- 05 Prejdite administratívnym procesom:** bude sa líšiť podľa toho, či vstúpujete do školského alebo duálneho systému.
- 06 Nastavte si spoluprácu so školou, vrátane náboru žiakov.**
- 07 Začnite poskytovať prax žiakom na svojom pracovisku.**

CHCEM VEDIEŤ VIAC

- » Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV): www.siov.sk a www.cestaprofika.sk
- » Rada zamestnávateľov pre OVP: www.rzovp.sk
- » Školské výpočtové strediská: www.svs.edu.sk/prehlady.aspx
- » Republiková únia zamestnávateľov: www.ruzsr.sk
- » Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora: www.sppk.sk
- » Slovenská živnostenská komora: www.szk.sk
- » Asociácia priemyselných zväzov a dopravy: www.apzd.sk
- » Slovenská obchodná a priemyselná komora: www.sopk.sk
- » Zväz stavebných podnikateľov Slovenska: www.zsps.sk